

Lägesrapport: Uppkopplad industri och nya material

Den 8 maj genomfördes det femte mötet med samverkansgruppen för Uppkopplad industri och nya material. Merparten av mötet handlade om vilka resultat som samverkansprogrammet uppnått hittills, och hur de strategiskt viktiga frågorna kan hanteras på lång sikt.

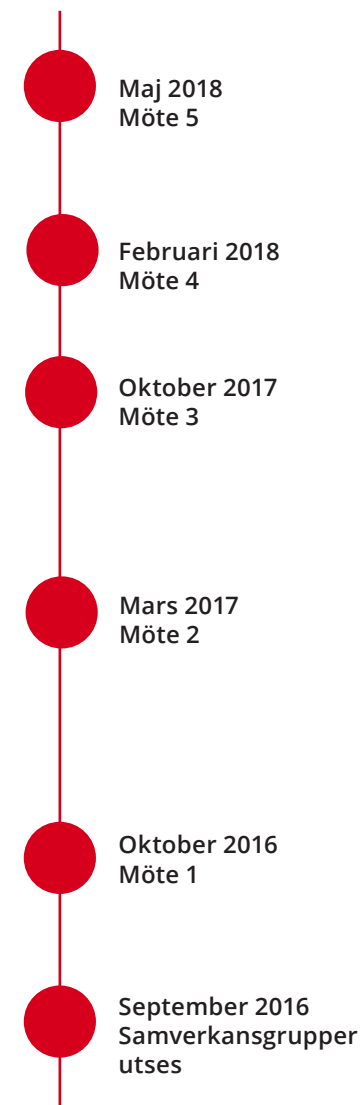
Inom programmet har sex områden pekats ut som prioriterade. Utifrån dessa områden har, där personer från samverkansgruppen därefter formerat arbetsgrupper, eller på andra sätt arbetat för att analysera förslag till initiativ.

- **Testbäddar:** Att stärka testmöjligheterna (testbäddar) för att utveckla smart tillverkning i Sverige
- **Digital säkerhet:** Att samla den svenska expertisen kring digital säkerhet och tillförlitlighet ur ett industriellt perspektiv
- **Material:** Att förstärka kopplingarna mellan materialforskning och industriella användare av nya material

- **Additiv tillverkning:** Att samla och utveckla den svenska expertisen kring additiv tillverkning och 3D-printing
- **Samverkan stora och små:** Att utveckla samarbeten mellan stora och små företag, för att påskynda innovationsarbete
- **Kompetensförsörjning:** Utvecklat arbete kring hur industrins kompetensbehov kan tillgodoses

Utöver dessa områden har samverkansgruppen även identifierat artificiell intelligens, AI, som ett strategiskt viktigt område.

Sedan arbetet i samverkansprogrammet initierades startade har en rad åtgärder initierats inom de

olika prioriterade områdena. Inom testbäddsområdet har viktiga satsningar initierats inom det Strategiska innovationsprogrammet Produktion 2030, både för att utveckla den svenska testbäddsinfrastrukturen och för att initiera test- och demonstrationsprojekt. Några konkreta testbäddar har också realiserats, inte minst Chalmers Stena Industry Innovation Lab som invigdes i samband med mötet den 8 maj, med bland andra näringsminister Mikael Damberg.

Viktiga framsteg har också gjorts på området cybersäkerhet, där regeringen presenterat en informations- och cybersäkerhetsstrategi. Stiftelsen för Strategisk Forskning har initierat en satsning på 300 mkr för cybersäkerhetsprojekt, som bland annat omfattar forskningsprojekt kring cybersäkerhet för framtidens fabriker. Vinnova har också intensifierat sitt arbete på området och kommer finansiera flera typer av projekt inom cybersäkerhet, från tekniska lösningar till centrumbildningar.

Inom materialområdet har också betydande aktiviteter initierats, i linje med gruppens prioriteringar. Swerea leder en satsning på en testbädd för lättviktsprodukter, som ska göra det enklare för forskare och industri att utveckla produkter med nya avancerade material, samtidigt som materialens cirkularitet kan beaktas. Ett annat viktigt projekt är SWEBeams, som initierats för att samla och koordinera akademiska och industriella aktörer kring hur de stora forskningsanläggningarna MAX IV och ESS ska användas för att skapa nytta.

Området additiv tillverkning är också i snabb utveckling i landet, och flera viktiga initiativ har tillkommit. Ett notabelt exempel är den produktionslina som byggs upp gemensamt av Swerea och industriella parter för additiv tillverkning av metalliska material. Inom området har också det strategiska innovationsprogrammet Metalliska material gjort stora bidrag stort, och ett flertal strategiska projekt har lanserats, med syfte att industrialisera den additiva tillverkningsprocessen.

Utökad samverkan mellan de stora industriföretag med bas i Sverige, och Sveriges många mindre innovativa företag, har varit en viktig prioritet i samverkansprogrammet. På detta område har flera satsningar med stor räckvidd lanserats, inte minst ABB SynerLeap och IGNITE Sweden-projektet. Ett arbete från RISE och Swedish Incubators & Science Parks med rubriken Translucent Business blir också ett viktigt verktyg i arbetet med att i stor skala matcha storbolag med experter som kan lösa bolagens utmaningar, oavsett om de är forskare eller start-ups.

Kompetensförsörjning som fokusområde tillkom under 2017, och har bland annat medfört satsningen på projektet Civilingenjör 4.0, där kurser inom exempelvis Internet of Things, robotik, 5G och artificiell intelligens utvecklats och integrerats i ingenjörsutbildningar runtom i Sverige.

Samverkansgruppen lyfte under 2017 också området artificiell intelligens, som något där samverkan behövs för att lyfta det svenska arbetet. Arbetet

bidrog till att Vinnova fick i uppdrag att kartlägga Sveriges situation inom AI, och aviserade satsningar på bl.a. Lindholmen AI.

Vid mötet den 8 maj gav statssekreterarna Niklas Johansson och Malin Cederfeldt Östberg en återblick kring syftet med samverkansprogrammet, och vad arbetet hittills åstadkommit. Sedan diskuteras lärdomar från arbetet med programmet, och hur det strategiska samverkansarbetet för området bör bedrivas i framtiden. Några av medskickaren var:

- Politisk närvaro ger arbetet tyngd och prioritet, och underlättar mobilisering av aktörer.
- Värdefullt att arbeta med piloter för att utvärdera idéer, som kan skalas upp om de är framgångsrika.
- Att samlas kring ett mindre antal prioriteringar är viktigt – det svenska innovationsarbetet är världsledande men har en tendens till spretighet och underkritisk finansiering av strategiska områden.

Nästa steg

Inga fler möten med samverkansgruppen är planerade, men samverkansarbetet drivs vidare i olika former.

Samverkansgruppen för Uppkopplad industri och nya material

Sara Mazur	Ericsson
Per Berggren	IKEA Industry AB
Tord Hermansson	Volvo Personvagnar Aktiebolag
Henrik Runnemalm	GKN Aerospace Sweden AB
Ulf Troedsson	Siemens AB
Petra Einarsson	Billerud Korsnäs AB
Björn Jonsson	ABB Sverige
Martin Friis	Aktiebolaget SKF
Lars Wiigh	IBM Svenska Aktiebolag
Lars-Henrik Jörnving	Scania CV AB
Åsa Sundqvist	LKAB
Linda Kron Dahl	THINGS – The Innovation Growhouse Stockholm AB
Karin Edström	Manomet Rock AB
Charlotte Brogren	Vinnova
Pia Sandvik	RISE AB
Christoph Quitmann	MAX IV-laboratoriet, Lunds universitet
Aleksandar Zuza	IF Metall
David Mothander	IT & telekomföretagen
Klas Wählberg	Teknikföretagen
Lars Hultman	Stiftelsen för Strategisk Forskning
Fredrik Hörstedt	Chalmers Tekniska Högskola
Stacey Sörensen	Lunds Universitet
Åke Bergman	Swetox Research Center
Martin Linder	Fackförbundet Unionen
Ulrika Lindstrand	Sveriges Ingenjörer

Foto: Chalmers

Produktion: Näringsdepartementet

Tel: 08-405 10 00

E-post: n.registrator@regeringskansliet.se

Webbplats: www.regeringen.se/samverkansprogram

Artikelnr: N2018.32

